

13 ביוני 2007

חידוש הקרבות בין הפלגים ברצועת עזה (נכון לשעה 19:00 בערב)

לפחות 59 פלסטינים נהרגו, כולל שלוש נשים וילד אחד וניפצעו לכל הפחות 273 בני אדם נוספים, בהתחדש הקרבות ברחבי הרצועה מאז ה-9 ביוני¹. חלק מההרוגים בימים האחרונים הוצאו להורג ללא משפט. היום נהרגו שני עובדי אונר"א ושניים נוספים נפצעו. אונר"א הודיעה על השעייה זמנית של פעילותה ברצועה, למעט שירותי חירום רפואיים וחלוקת חירום של מנות מזון. במהלך צעדת שלום הקוראת לשים קץ לפעולות האיבה בין הפלגים, פתחו חמושים באש לעבר התהלוכה ומאש זאת נהרג אדם אחד.

הקרבות בין הפלגים היריבים ברצועה, בין כוחות הפתח לבין כוחות החמאס והכוחות הביצועיים הכפופים לו, התחדשו ברפיח שבדרום הרצועה ב-9 ביוני ובכך שמו קץ להפסקת האש שהושגה ב-19 במאי. הקריאה להפסקת אש מיום 11 ביוני לא שמה קץ למעשי האלימות ופעולות האיבה הסלימו והתפשטו גם לבית חאנון שבצפון מזרח הרצועה. בפעולות אלה נהרגו ארבעה אנשים וניפצעו לכל הפחות 15 בני אדם.

הבוקר נראה המצב ברצועה רגוע יותר, דווחו פחות תקריות ירי וחנויות ושווקים בעיר עזה החלו להיפתח. ואולם, עד מהרה חודשו הקרבות בצפון מערב העיר עזה, מסביב לבית החולים שיפא' ומחנה החוף וכן בחאן יונס שבדרון הרצועה, שם פוצצה מנהרה שנחפרה מתחת לבסיס שבשליטת כוחות הבטחון של הפתח.

הלחימה התפשטה למרכז הרצועה ב-12 ביוני, כאשר כוחות של החמאס תקפו בסיסים שבשליטת נאמני הפתח. נראה כי הכוח הביצועי שבשליטת החמאס שולט למעשה במרבית שטחי מרכז הרצועה, כולל במחנות הפליטים אל מג'אזי, נוסיראת, בורייג' והעיירה הסמוכה סווידה. כמו כן, נראה כי הכוחות הביצועיים שבשליטת החמאס השתלטו גם על מרבית החלק הצפוני של הרצועה ועל חלקים נרחבים של העיר חאן יונס והכפרים המזרחיים שבאיזור זה. מאז שעות הצהריים המוקדמות של ה-12 ביוני מכריזים אמצעי התקשורת שבשליטת החמאס, הרדיו והטלוויזיה ומנגנוני הכריזה של המסגדים, כי על כוחות הרשות הפלסטינית לפנות את כל בסיסיהם שברצועת עזה.

חשש להתפשטות המהומות לגדה המערבית

שכם: שלושה אנשים המזוהים כפי הנראה עם החמאס ניפצעו ב-12 ביוני באורח קל מירי אש חיה לעברם. היום נירשמו מספר תקריות ירי בהן נפצעו לפחות 11 בני אדם. בשעות אחה"צ נחטפו 11 בני אדם המועסקים על ידי משרד תקשורת המזוהה עם החמאס.

רמאללה: ממלא מקום שר התחבורה הפלסטיני נלקח ממשרדו ב-12 ביוני בידי חמושים, שכפי הנראה משתייכים לפתח. כמו כן, ארבעה בני אדם נוספים, בכללם סטודנט, המזוהים עם תנועת החמאס, נחטפו בשתי תקריות ניפרדות באיזור העיר רמאללה. איש לא שוחרר.

¹ משרד הבריאות הפלסטיני.

חברון ובית לחם: כוחות בטחון פלסטיניים בשתי הערים מתגברים ומבצרים את בסיסיהם בעזרת שקי חול נוספים. חמושים פלסטינים ממשיכים לירות טילי קסאם ופצצות מרגמה לעבר שטח ישראל. על פי דיווח באמצעי התקשורת הישראליים, אדם אחד ניפצע ב-12 ביוני מרסיס ברגלו באיזור תעשייה שבנגב הצפוני.

חשש הומניטרי

אזרחים חרדים לשלום. חמושים חזרו לעמדותיהם ברחובות ובבניינים רבי קומות ברחבי הרצועה, כפי שהדבר ארע בפרצי האלימות והמאבקים הקודמים בין הפלגים היריבים בחודשים ינואר, פברואר ומאי השנה. נוכחות החמושים בחוצות משבשת באורח חמור את חייהם של התושבים. רבים חוששים לעזוב את בתיהם שמא יעצרו וייחקרו בידי חמושים רעולי פנים במחסומים המאולתרים, או מפני הפחד להיקלע לאש צולבת בין הפלגים הניצים.

משרד הבריאות הפלסטיני אישר כי ששה אמבולנסים שלו הותקפו בירי מאז התחדשות מעשי האלימות ב-9 ביוני. שני אמבולנסים נוספים של משרד הבריאות נחטפו בידי חמושים, כולל אמבולנס אחד שהוביל פצוע. הסהר האדום הפלסטיני מדווח על קושי בהעברת פצועים לבתי החולים עקב עוצמת הקרבות באיזורים מסויימים. דווח על מקרים בהם צוותי אמבולנסים סרבו להיכנס לאותם האיזורים בגלל עוצמת הקרבות ובשל העובדה כי המנדט והחסינות של הסהר האדום לא מכובדים על ידי חלק מהגורמים המעורבים בלוחמה.

גישה לשירותי בריאות. ב-12 ביוני נאלצו שבעה מתוך 18 המרפאות המופעלות על ידי אונר"א לסגור את שעריהן. שיבושים קשים בנגישות לשירותים רפואיים נרשמו במרפאות המופעלות על ידי משרד הבריאות הפלסטיני, אשר כל מרפאותיו הראשוניות היו סגורות ב-12 ביוני. ב-11, 12 וב-13 ביוני התבקשו עובדי אונר"א לנסות לעבוד מבתיהם. גם אנשי צוות אחרים ברחבי הרצועה לא הצליחו להגיע למקומות עבודתם בגין מחסומים שהוצבו בדרכים וחוסר הבטחון הכללי השורר בשכונות מגוריהם.

גישה לבתי חולים. ב-11 ביוני נרשמו תקריות ירי בתוך ומסביב למספר בתי חולים ברצועה, ביניהם בית החולים אבו יוסף אל-נג'אר ברפיח ובית החולים בבית חאנון. ב-12 ביוני נרשמו תקריות ירי גם בבית החולים האירופי בחאן יונס. ארבעה הרוגים בבית חאנון ב-11 ביוני נהרגו בזמן לחימה מסביב לבית החולים. בקרבות אלה ניפגע מהירי הגנראטור שמספק חשמל לבית החולים. לוחמי חמאס, הנמנים על הכוח הביצועי של האירגון, תפסו עמדות מסביב לבית חולים שיפא' שבעיר עזה ודווח על חילופי אש בינם לבין כוחות פתח המוצבים בעמדות סמוכות. בתי החולים מצמצמים את שירותיהם למתן טיפולי חירום בלבד.

ראש אגף בתי החולים במשרד הבריאות הפלסטיני דיווח לאירגון הבריאות העולמי (WFP) על עומס רב ותפוסת יתר בכל בתי החולים ברצועה. ניתוחים מסוימים אינם מבוצעים כתוצאה ממחסור בצידוד נדרש – בעיקר ניתוחים של כלי דם. צפוי מחסור במנות דם עקב אי יכולתם של תורמים פוטנציאליים להגיע לבנק הדם. בית החולים שיפא' הודיע על צורך דחוף במכשיר איבחון עצמי החיוני לעריכת בדיקות מעבדה, מאחר ושני המכשירים הקיימים יצאו מכלל שימוש.

יש צורך להחליף את אנשי הצוות בבית החולים שיפא' מאחר ורופאים, אחיות ואנשי צוות מנהלי נוכחים במקום 72 שעות ויותר ברציפות, בעוד שהצוותים שאמורים להחליפם ניתקלו בקשיי גישה ותנועה בדרכם לבית החולים. אירגון הצלב האדום מנסה לתאם את המעבר הבטוח של אנשי הצוותים הרפואיים אל תוך ומחוץ לבית החולים שיפא'.

מלאי המזון של מוצרים חיוניים. לעת עתה אין דיווח על מחסור במוצרי יסוד חיוניים ברצועה ואולם, בעיר עזה חנויות ומרכולים רבים סגורים ואנשים חוששים לעזוב את בתם

במהלך השבוע האחרון חילק אירגון המזון העולמי (WFP) 1000 טון של מוצרי מזון בסיסיים, מהם 600 טון מאז ה-9 ביוני. ברשותו של אירגון המזון העולמי 1000 טון מזון במחסניו באיזור התעשייה בקרני ואילו 3500 טון מזון נוספים מפוזרים ב-23 מחסנים אחרים המופעלים על ידי שותפי האירגון בתוך הרצועה. האירגון, בשותפות עם הצלב האדום חילק גם 160 חבילות לחם (במשקל 3.5 ק"ג לחבילה) לחמישה בתי חולים ברצועה. אירגון המזון העולמי מתכנן ב-17 ביוני להכניס לרצועה דרך מעבר כרם שלום 11 משאיות אספקה נוספות המובילות סוכר ושמן צמחי. ב-12 ביוני נאלצו חמישה מרכזי חלוקת מזון של אונר"א לסגור את שעריהם בשל הקרבות העזים בין הפלגים שהתנהלו בסמיכות למתקני האירגון.

גישה לחינוך. שנת הלימודים לדידם של מרבית תלמידי הרצועה הסתיימה בשבוע שעבר ואולם, 24,000 תלמידים בוגרים נמצאים בעיצומם של בחינות הבגרות (בחינות התאוג'יה). הניסיון לכונן הפסקת אש ב-11 ביוני נועד לאפשר לתלמידים אלה לגשת לבחינות. מאחר ומספר בתי ספר בעיר עזה עמדו בימים האחרונם במוקד הפעילות הלוחמתית, משרד החינוך הפלסטיני מצא עבור התלמידים ששה מתקנים חליפיים בהם הם אמורים לבצע את הבחינות. על פי דיווח של יוניצ"ף, מרבית התלמידים ניגשו עד כה לבחינות הבגרות. מתוך כלל 146 מרכזי הבחינות האמורים לפעול ברחבי הרצועה, ב-13 ביוני ניסגרו 9 מרכזים בעיר עזה ושלושה נוספים בחאן יונס.

הלימודים והבחינות הושעו בשלוש האוניברסיטאות הפועלות ברצועת עזה – אוניברסיטת אל-אזהר, אוניברסיטת אל-קודס והאוניברסיטה האיסלאמית.

חמושים פלשו לבתי ספר של אונר"א. ב-12 ביוני פלשו חמושים של החמאס לבית הספר המעורב (בנים-בנות) של אונר"א בדיר אל-בלח וציוו על אנשי הצוות לעזוב את המקום. לאחר מכן פרצו תקריות אש קשות בין לוחמי הכוח הביצועי של החמאס לבין כוחות המשמר הלאומי שבמהלכם נהרג לוחם של המשמר הלאומי. שני אנשי הכוח הביצועי של החמאס ניכנסו לגן ילדים של אונר"א בחאן יונס ונדרש משא ומתן בכדי לשכנע אותם לעזוב את המקום.

חופש תנועה. מחסומים מאולתרים לא חוקיים מוצבים על שני צירי האורך הראשיים של הרצועה, על כביש סלאח-אל-דין ועל כביש החוף. אנשים פוחדים לנוע דרומית לעיר עזה בכיוון מרכז הרצועה וערי הדרום רפיח וחאן יונס ונראה כי מרבית האוכלוסיה מרותקת לבתים.

אירגונים בינלאומיים. אנשי צוות האו"ם התבקשו החל מה-11 ביוני לעבוד מבתיהם וההוראה בעינה עומדת עד היום. קיים חשש ניכר להיתקע במחסומים, להיקלע לאש צולבת בין הפלגים הניצים וקיים גם סיכון חטיפה ביחס לעובדים בינלאומיים. מעט מאד עובדים בינלאומיים, המועסקים על ידי עמותות שונות, נותרו ברצועת עזה.

לפרטים נוספים ניתן לפנות ליהודית הראל, OCHA בטלפון 054 66 00 528 או במייל harel@un.org
מידע נוסף ניתן למצוא באתר OCHA www.ochaopt.org

המשרד לתאום הומניטארי של האו"ם – OCHA
ת.ד. 3872 ירושלים, טל: 02 – 582 5853 /9962 ochaopt@un.org www.ochaopt.org